

International Educational Corporation
National University “Odesa Law Academy”

INNOVATION AND INTERNATIONALISATION IN HIGHER EDUCATION

**PROCEEDINGS
of the British–Ukrainian Conference**

*London,
16 October 2025*

ІННОВАЦІЇ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

**МАТЕРІАЛИ
британсько-української конференції**

*м. Лондон,
16 жовтня 2025 року*

Odesa
“Yurydychna Literatura”
2025

UDC 378(410:477)(063)

I-64

Edited by **S. V. Kivalov**, Doctor of Law, Professor, Academician

Executive Editor: **D. A. Minchenko**

Innovation and Internationalisation in Higher Education : proceedings of the British-Ukrainian Conference (London, 16 October 2025) = Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті : матеріали британсько-української конференції (Лондон, 16 жовтня 2025 року) / edited by S. V. Kivalov ; executive editor D. A. Minchenko ; International Education Corporation ; National University “Odesa Law Academy”. — Odesa : Yurydychna Literatura, 2025. — 520 p.

ISBN 978–966–419–457–7

The proceedings of the British-Ukrainian Conference “*Innovation and Internationalisation in Higher Education*” are devoted to the development of joint educational and research initiatives, strengthening academic mobility, and promoting the exchange of experience between the academic communities of both countries. They also highlight the creation of new formats of cooperation in the fields of research, technology, and innovation. The implementation of British educational practices and international standards serves as a key factor in reforming the higher education system of Ukraine, contributing to its modernisation and successful integration into the European and global educational and research space.

UDC 378(410:477)(063)

Матеріали британсько-української конференції «*Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті*» присвячені розвитку спільних освітніх і наукових ініціатив, посиленню академічної мобільності, обміну досвідом між науково-педагогічними спільнотами двох країн, а також створенню нових форматів взаємодії у сфері досліджень, технологій та інновацій. Застосування британських освітніх практик і міжнародних стандартів є важливим чинником реформування системи вищої освіти України, сприяючи її модернізації та успішній інтеграції в європейський та міжнародний освітній і науковий простір.

The materials are published in the authors' editions.

The authors bear full responsibility for the quality, accuracy, and originality of their contributions.

© International Educational Corporation, 2025

© National University “Odesa Law Academy”, 2025

ISBN 978–966–419–457–7

Чанишев Р. І.

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри інформаційних технологій,
Національний університет «Одеська юридична академія»

БРИТАНСЬКА МОДЕЛЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНІ

Основи системи вищої освіти у Великій Британії були закладені ще в Середні віки, коли були засновані університети University of Cambridge та University of Oxford і створені традиції академічного самоврядування та університетської автономії, академічних свобод.

У XX столітті британська модель вищої освіти була значно трансформована — після Другої світової війни у Великій Британії розпочався процес полегшення доступу до університетської освіти. Був прийнятий Education Act 1944, згідно з яким і завдяки реформам, що послідували після його прийняття, була створена система державних грантів і субсидій, що дозволила представникам середнього і робітничого класів вступати до університетів [1]. До 1970-х років кількість студентів зросла в кілька разів, а сама система вищої освіти перестала бути елітарною. У зв'язку з цим виникла необхідність збільшення кількості університетів, результатом чого стала поява десятків нових вишів, таких як University of Sussex, University of York, University of East Anglia, University of Warwick та багатьох інших. Ці університети відрізнялися орієнтацією на дослідження і практикували нові методи навчання.

У цей час використовувалася «бінарна» (binary divide) структура освіти, що стала результатом реформ, які розпочалися після доповіді Robbins Report (1963) [2]. Британська система вищої освіти була розділена на два паралельних сектори: університетський сектор, до якого входили традиційні університети, був орієнтований на вивчення фундаментальних дисциплін, проведення академічних досліджень і підготовку вчених; політехнічний сектор (polytechnics) складався з установ, що спеціалізувалися на прикладних, інженерних, технічних і професійних програмах, тісно пов'язаних з виробництвом і економікою. При цьому політехнічні інститути підпорядковувалися місцевим органам влади, а університети — безпосередньо центральному уряду. Ця система проіснувала до початку 1990-х років і була ліквідована після прийняття Further and Higher Education Act 1992 [3]. Цей закон зрівняв права політехнічних вузів з університетами. Після цього британська система стала єдиною, а колишні «політехніки» перетворилися на сучасні університети (наприклад, University of Westminster, Leeds Beckett University, Manchester Metropolitan University). При цьо-

му значно збільшилася кількість вищих навчальних закладів, що мають університетський статус. Одночасно університети отримали розширену автономію в управлінні та фінансуванні.

З кінця 1990-х років почався перехід від повністю державної моделі до змішаної. У 1998 році студенти вперше почали платити за навчання (близько J1 000 на рік), а в 2006 році плата була підвищена до J3 000, потім до J9 000 в 2012 році. Ці заходи супроводжувалися введенням системи студентських кредитів і освітніх позик, що посилювало фінансову самостійність вищих навчальних закладів [4].

З 1980-х років британські університети почали активно розвивати міжнародне співробітництво, відкриваючи свої філії за кордоном і розширюючи програми для іноземних студентів. До 2000-х років Велика Британія стала однією з трьох світових держав за кількістю іноземних студентів, поступаючись тільки США та Австралії.

З 1986 року почалося використання системи регулярної оцінки наукової роботи університетів Research Assessment Exercise (RAE), яка пізніше трансформувалася в Research Excellence Framework (REF). Ця реформа зробила фінансування вишів залежним від якості досліджень, стимулюючи конкуренцію і зростання наукової продуктивності [5].

У 1969 році був заснований Open University — перший великий університет дистанційного навчання, що дозволив отримувати академічний ступінь заочно. Розвиток інформаційних технологій у 2000-х роках дозволив британським університетам стати лідерами в онлайн-освіті, створюючи навчальні курси для широкої аудиторії без обмежень за кількістю учасників (МООС-курси) з використанням гібридних форм навчання.

Ще одним досягненням британської політики в освіті стала система працевлаштування випускників («employability»). В рамках цієї системи вищі навчальні заклади почали співпрацювати з промисловими компаніями, впроваджувати курси, орієнтовані на вирішення прикладних завдань, програми стажування на підприємствах і створення при університетах підрозділів «бізнес-інкубаторів» (business incubator), таких, наприклад, як Cambridge Enterprise, завданням яких була допомога підприємцям-початківцям і студентам у створенні, розвитку та виведенні на ринок власних стартапів та інноваційних проектів.

Результатом усіх цих реформ стало те, що наприкінці XX — на початку XXI століття британські університети, такі як London School of Economics and Political Science, Оксфордський і Кембриджський університети, міцно закріпилися в першій десятці світових рейтингів. За даними Quacquarelli Symonds World University Rankings і Times Higher Education (THE) World University Rankings за 2025 рік Оксфордський університет і Кембридж входять до трійки кращих університетів сві-

ty, а Imperial College London, University College London і University of Edinburgh — до двадцятки провідних світових вишів. Загалом понад двадцять п'ять британських університетів входять до першої сотні найкращих вишів світу [6].

Для України досвід британської системи вищої освіти може бути корисним як зразок міжнародної відкритості, високих стандартів навчання, тісного зв'язку з ринком праці та автономії університетів.

Українська система вищої освіти демонструє значний інтелектуальний потенціал, проте стикається з цілим комплексом структурних проблем і сукупністю зовнішніх та внутрішніх обставин, в яких вона змушена розвиватися. Історична спадщина надмірної централізації та нормативної зарегульованості, обмежені ресурси, що виділяються на проведення досліджень та оновлення інфраструктури, а також недостатній ступінь інтеграції в міжнародний академічний простір загалом послаблюють позиції українських університетів у світі.

Повномасштабна агресія проти України загострила ці проблеми, спричинивши руйнування матеріальної бази, евакуацію та релокацію університетів, зростання академічної міграції, зниження доступності традиційних форм навчання та необхідність швидкого переходу до дистанційних і гібридних форматів навчання.

У цих умовах міжнародне співробітництво, включаючи партнерство з британськими університетами, набуває значення стабілізуючого та реформуючого чинника, що забезпечує адаптацію української системи до сучасних освітніх і наукових стандартів.

Наприклад, у деяких українських університетах розпочався процес створення власних «бізнес-інкубаторів», орієнтуючись на британський та європейський досвід розвитку інноваційної інфраструктури. Серед найвідоміших прикладів — Sikorsky Challenge (КПІ ім. Ігоря Сікорського), YEP! Incubators та Lviv Tech StartUp School.

Продовжується і співпраця з британськими університетами в рамках програм міжнародного партнерства та обміну досвідом. Наприклад, однією з ключових програм партнерства між Україною та Великою Британією є ініціатива UK-Ukraine Twinning Initiative, що об'єднує понад сто університетів двох країн з метою створення платформ для спільних досліджень, обміну викладачами та підтримки українських вишів в умовах воєнного часу [7].

Важливим напрямком співпраці є програма UK-Ukraine Partnership Grant Scheme, що реалізується під егідою British Council. Вона забезпечує цільове фінансування академічних обмінів, спільних дослідницьких ініціатив, стажувань та навчальних візитів, сприяючи зміцненню інституційних зв'язків між університетами двох країн [8].

Активно розвиваються програми отримання подвійних дипломів, за якими українські студенти можуть одночасно отримувати диплом

українського та британського університетів. Ці програми реалізуються на основі двосторонніх угод про визнання освітніх програм і навчальних кредитів, що дозволяє студентам проходити частину навчання в українському виші, а частину — у британському партнерському університеті. Такий формат забезпечує синхронізацію навчальних планів, узгодження академічних стандартів і взаємне визнання результатів навчання. У 2024 році в таких програмах брали участь вже понад сто студентів [9].

Досвід Великої Британії показує: інтернаціоналізація має бути стратегічним напрямом розвитку, а університетська автономія — передумовою успішних реформ. Українсько-британське партнерство довело, що міжнародне співробітництво здатне стати рушієм оновлення вищої освіти. Але для стабільних результатів Україні необхідно адаптувати британські практики, зміцнити систему фінансування та забезпечити рівні можливості для всіх вишів.

Список використаних джерел

1. Education Act 1944: An Act to reform the law relating to education in England and Wales (7 & 8 Geo. 6 c. 31). London: His Majesty's Stationery Office, 1944. URL: surl.li/jatbfw (дата звернення: 03.11.2025).
2. Committee on Higher Education. Higher Education: Report of the Committee appointed by the Prime Minister under the Chairmanship of Lord Robbins, 1961–63. London: HMSO, 1963. URL: <https://surl.li/dqvsib> (дата звернення: 03.11.2025).
3. Further and Higher Education Act 1992. London: Her Majesty's Stationery Office, 1992. URL: <https://surl.li/tfxwvn> (дата звернення: 03.11.2025).
4. Higher Education Act 2004. London: Her Majesty's Stationery Office, 2004. URL: <https://surl.li/wfeimu> (дата звернення: 03.11.2025).
5. The History of Education in England — Research & Archives. Making History: Researching Higher Education in Britain's Past. URL: <https://surl.li/xxnbdy> (дата звернення: 03.11.2025).
6. QS World University Rankings. Top Universities. URL: <https://surl.li/yarxou> (дата звернення: 03.11.2025).
7. UK-Ukraine Twinning Initiative. URL: <https://surl.li/efhegp> (дата звернення: 03.11.2025).
8. British Council Ukraine. UK-Ukraine Partnership Grant Scheme. URL: <https://surl.li/dszgzt> (дата звернення: 03.11.2025).
9. Ukrainian Net. UK–UA Twinning Initiatives: Report. 05.07.2025. URL: <https://surl.lu/pnfwhh> (дата звернення: 03.11.2025).

Несторук Н. А., Чикунів П. О.

Прагматизація освіти на засадах проблемного навчання 465

Пеліван О. К.

Роль правоохоронної діяльності у формуванні правової культури молоді в умовах трансформації сучасної освіти 468

Піть І. Ю.

Ефективні антикорупційні практики у системі вищої освіти України 471

Редіна Є. В.

Управлінські виклики цифрової трансформації в українських університетах 474

Томчаковський О. Г.

Використання освітніх платформ для проведення студентських досліджень у процесі вивчення англійської мови 479

Тупікова Т. В.

Оптимізація робочих процесів у вищій освіті: інновації та технології 481

Фасій А. В.

Міжнародна академічна мобільність в системі забезпечення якості освіти 484

Фасій Б. В.

Дослідницькі компетентності здобувачів вищої освіти у цифрову епоху 488

Форманюк В. В.

Необхідність адаптації освітніх програм у контексті післявоєнної відбудови України 492

Хижняк Є. С.

Комунікативна компетентність як фактор професійної мобільності 495

Чанишев Р. І.

Британська модель вищої освіти та перспективи її адаптації в Україні 498

Чепурна О. Є.

Моделі цифрової трансформації освітнього середовища університету 502